N°. 99. 1851.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 11 DECEMBER.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Breda*, gelet op Artikel 43 der Gemeente-wet;

Brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op Vrijdag den 12. December aanstaande, des voormiddags ten elf ure, de Vergadering van den Gemeente-Raad in het openbaar ten Raadhuize zal worden gehouden.

[illegible] 10. December 1851.

DE ROY, vt.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen dat de Kohieren wegens den aanslag in het Brand-Emmer- en Lantaarngeld dezer Gemeente, over 1850 en 1851, bij Besluit van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie van den 2 December 1851 Lett. P. P. P. zijn Executoir verklaard, en ter invordering aan den Plaatselijken Ontvanger overgegeven.

Wordende de Ingezetenen aangemaand om hunnen Aanslag over die beide en vroegere jaren ten spoedigste aan te zuiveren; met kennisgeving tevens dat tegen de nalatigen overeenkomstig de wettelijke bepalingen, onmiddellijk vervolgingen zullen worden ingesteld.

Breda, den 9. December 1851.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

Afgekondigd ter puije van het Raadhuis der Gemeente *Breda*, heden den 10. December 1851.

L. D. G. TEYCHINÉ.

PUBLICATIE.

[illegible] hebbende berigt van den Heere Burgemeester der Gemeente *Ginneken en Bavel*, van het rondloopen aldaar van een hond welke alle kenteekenen van dolheid heeft en onderscheidene andere honden heeft gebeten.

Gelasten bij deze alle Ingezetenen, houders van honden, om dezelve gedurende den tijd van *veertien* dagen, vast te houden; wordende mitsdien het losloopen van honden op den publieken weg, hoezeer ook behoorlijk gemuilband, verboden, op eene boete voor den eigenaar van *drie gulden* of gevangenisstraf van *drie dagen*; terwijl dien onverminderd, de losloopende honden, door de beambten van Policie, dadelijk zullen worden opgevangen.

Wordende den Commissaris van Policie gelast op de nakoming van dit verbod toe te zien en door zijne Agenten te doen toezien, alsmede gechargeerd met de uitvoering, gelijk ook met het constateren en vervolgen der overtredingen.

Breda, den 10. December 1851.

(*Geteekend*). DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris,
(*Geteekend*). L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den December.

De straatgevechten hebben opgehouden en de openbare orde is sedert geheel en al hersteld. De troepen hebben overal de overhand behouden.

De strijd tegen de regering is niet door de monarchale partijen, maar door de ultra-republikeinen en socialisten gevoerd; de burgerstand en de nationale garde schijnen begrepen te hebben, dat de nederlaag der regering de oprigting eener socialistische republiek ten gevolge zou hebben, en dit heeft ongetwijfeld velen, die zich anders welligt aan de zijde des opstands zouden geschaard hebben, daarvan weêrhouden. Het besluit des gouvernements om in de wijze van volksstemming over het volksbesluit tot wettiging en bestendiging der nieuwe orde van zaken, eene gewigtige verandering te brengen, strekte mede om die republikeinen welke zich te goeder trouw tegen den President verklaarden, tevreden te stellen.

Des Vrijdags schijnt er bijna nergens meer ernstig gestreden te zijn; hier en daar werden nog barricaden opgeworpen, doch op het aanrukken van troepen al spoedig ontruimd. Op eene derzelve is echter een gewezen volksvertegenwoordiger van de Bergpartij, *Dussoubs Gaston*, gesneuveld; op eene andere zijn 8 opstandelingen gesneuveld en 14 andere gevat en gefusilleerd.

Vrijdag morgen heeft de minister van oorlog een besluit doen afkondigen, inhoudende dat elk die gevonden werd in eene vergadering of vereeniging, strekkende om eenigen maatregel van verzet tegen het gouvernement te beramen of om hetzelve in zijne werking te belemmeren, als medepligtig aan den opstand beschouwd en aan den krijgsraad overgeleverd zou worden.

Later op dien dag verscheen eene proclamatie des ministers van oorlog aan de militairen van het leger van Parijs, hen dankende dat zij het land van regeringloosheid en plundering gered en de republiek behouden hadden.

Te gelijk vaardigde de opperbevelhebber van de nationale garde der hoofdstad, generaal *Lawoestine*, de volgende proclamatie uit: »Soldaten der nationale garde, ik heb u niet opgeroepen om deel te nemen aan de worsteling die door de vijanden der maatschappij aangevangen en door ons manmoedig leger zoo dapper beëindigd is. Ik weet dat, zoo uwe medewerking noodig ware geweest, uw land en uw generaal op u konden rekenen, maar gij hebt de aandrift uwer vaderlandsliefde bedwongen, om de gehoorzaamheid, die ik van u gevraagd had te betoonen: dat verwacht ik altijd van u, en ik dank u daarvoor."

— In een particulier berigt, van zeer goederhand afkomstig, leest men het volgende: »Bij de straatgevechten van Donderdag en Vrijdag zijn van de militairen en zelfs van de opstandelingen niet zooveel omgekomen als vroeger bij dergelijke gelegenheden, doch nooit welligt is het getal onschuldige slagtoffers zoo groot geweest als thans; op straat is menig nieuwsgierige neêrgeschoten, en in verscheidene huizen, waaruit een schot viel, zijn door de binnendringende soldaten schuldigen en onschuldigen afgemaakt. Zoo het doel was, een afschrikkend voorbeeld te stellen en de bevolking van burgeroorlog te doen gruwen, dan is het doel bereikt."

— Gisteren is alhier niets bijzonders voorgevallen. Alle straten waren weder voor voetgangers niet alleen, maar ook voor rijtuigen open; de straatversperringen waren geheel weggeruimd, en het plaveisel der straten meestal hersteld; nieuwsgierigen stroomden naar de boulevards, om de uitwerking van het kanonvuur op de huizen te zien; de meeste schouwburgen kondigden voorstellingen aan, en de winkels werden allengs geopend, welke betooning van gerustheid trouwens door aansporingen der politie verhaast werd. Kortom de stad had bijna weder hetzelfde voorkomen als eene week geleden.

— Dertig leden van den staatsraad hebben, in weerwil van het besluit van den President tot ontbinding van dat collegie, Woensdag avond in hun gewoon lokaal eene bijeenkomst gehouden. Eerst deden zij eenige aanhangige zaken zonder belang af, ten einde te doen blijken dat zij ambtshalve bijeen waren. [illegible] in behoorlijken vorm onderteekend. De overheid [illegible] verwittigd, zond dadelijk militairen, om hen uiteen te drijven; maar toen deze verschenen, hadden de leden zich reeds verwijderd. Sedert is het lokaal van den staatsraad door een detachement troepen bezet.

— De leden der wetgevende vergadering, die den 2. dezer in het gemeentehuis van het 10de arrondissement gevangen zijn genomen, zijn alle weder op vrije voeten. Eerst werd hun de vrijheid aangeboden onder voorwaarde dat zij het gouvernement niet zouden tegenwerken, doch bijna allen weigerden zulks te beloven. Vervolgens werd hun gezegd, dat zij vrij konden henengaan; doch de meesten bleven, denkende dat zij door vrijwillige verwijdering schijnen konden in de handelwijze der regering te berusten. Daarop heeft men hen in rijtuigen geplaatst en onder eervol geleide naar hunne woningen teruggebragt.

— De belhamels van vroegere opstanden, die te Londen eene schuilplaats hebben gevonden, zijn aldaar bijeengekomen op de eerste tijding van den ommekeer van zaken te Parijs, en hebben daartegen een hevig protest opgemaakt, en in de Londensche dagbladen doen plaatsen. Onder de 27 onderteekenaars van dit stuk, waartoe ook *Louis Blanc* behoort, mist men de namen van *Ledru-Rollin* en *Caussidière*.

— Heden morgen is in den *Moniteur* een besluit van den President afgekondigd, waarin hij de troepen die tegen het oproer in de straten der hoofdstad gestreden hebben, prijst en dankt, en bepaalt, dat dit wapenfeit, bij de berekening der dienstjaren, als een veldtogt zal gelden.

Bij een ander besluit, van heden uitgevaardigd, heeft de President ten eerste het departement van de Saône-en-Loire en dat van de Allier in staat van beleg gesteld, en verder het bestuur over twee groepen van departementen in ééne hand vereenigd en aan buitengewone commissarissen opgedragen: de eerste groep bevat de departementen van de Côtes-du-Nord, Finistère, Ille-en-Vilaine, Beneden-Loire, Morbihan, Maine en Loire, Vendée en Mayenne; de tweede groep bevat de departementen van de Allier, de Cher en de Nièvre. Twee mannen van bekende en beproefde bekwaamheid en kracht zijn met uitgebreide volmagt vertrokken om het bestuur over die beide gedeelten des lands te voeren, naar het eerste de heer *Duval*, die vroeger aan het hoofd van het bestuur van een departement stond, en naar het laatste de heer *Carlier*, de gewezen politieprefect van Parijs.

Tevens heeft de President nieuwe prefecten in onderscheiden departementen benoemd, ter vervanging der tegenwoordige, die aan het gouvernement hunne medewerking geweigerd of geen genoegzame blijken van dienstijver gegeven hadden.

Eindelijk is nog een besluit van den President afgekondigd, waarbij de kerk van de H. Genoveva, of het Pantheon, te Parijs, voor de godsdienstoefeningen geopend wordt.

Het departement van de Gironde was door den prefect, krachtens zijne buitengewone volmagt, in staat van beleg gesteld; doch het gouvernement heeft niet noodig geacht, dien maatregel aldaar in stand te houden.

— Het blijkt nu, dat het hooge staatsgeregtshof den 2den dezer den President wegens hoogverraad in staat van beschuldiging gesteld en de gezworenen opgeroepen had om onverwijld tot beregting der zaak bijeen te komen. (Dit feit, door de gouvernementsbladen verzwegen, wordt thans, met den

tekst zelven van het besluit van het genoemde geregtshof, door een Brusselsch blad, de *Indépendance Belge*, medegedeeld.)

— Al de op den 2den dezer gevangen genomen leden der wetgevende vergadering zijn weder vrijgelaten, behalve eenige wier tegenstand het gouvernement het meest duchtte, namelijk de vijf generaals *Cavaignac* (die thans op het kasteel van Ham de voormalige slaapkamer van den heer *Lodewijk Bonaparte* bewoont), *Changarnier*, *Lamoricière*, *Bedeau* en *Leflô*, de kolonel *Charras*, de heeren *Baze*, *Roger* (*du Nord*), *Mettement*, *Leo de Laborde*, *de Remusat*, *Duvergier de Hauranne*, *de Lasteyrie*, *Piscatory*, *Chambolle* en enkele anderen. Wat de regering met deze mannen voorheeft, blijkt nog niet; men zegt dat bij eene huiszoeking in de woning der heeren *Thiers* en *Roger* stukken gevonden zijn, waarop eene aanklagte van zamenspanning tot omverwerping van het gouvernement zou kunnen gebouwd worden.

Het regerings-orgaan verzekert dat van een groot aantal Fransche gezanten berigt ontvangen is, dat in het buitenland de stap der Fransche regering goedgekeurd wordt.

De ministeriele *Patrie* berigt dat de *Morning-Chronicle* en de *Globe* (twee ministeriele Londensche bladen) wegens lasterlijke opgaven over de gebeurtenissen van den 2den December, in Frankrijk verboden en de Parijsche correspondenten dier bladen uit het land gezet zijn.

— De departementen zijn over het algemeen rustig. Alle protest wordt daar belet, elke poging tot verzet spoedig onderdrukt; alleen de stad Nantes heeft een wettigen tegenstand georganiseerd. Verscheiden leden van den algemeenen Raad aldaar hebben een protest opgemaakt en onderteekend tegen het ontbinden der Nationale Vergadering, waarbij zij verklaren dat het Uitvoerend Bewind, in hunne oogen, met volle regt op die Vergadering is overgegaan. De stedelijke raad van Nantes heeft ook tegen de onwettigheid der te Parijs genomen maatregelen geprotesteerd. — Te Reims heeft eenige beweging plaats gegrepen, welke met het arresteren van elf personen is geëindigd. — Te Rijssel zijn drie- a vierhonderd personen de stad doorgetrokken, onder het geroep van *leve de Republiek!* Er hebben eenige schermutselingen plaats gegrepen met de agenten van politie. — Te Marseille zijn de proclamatiën van den President met het geroep van *leve de Republiek!* begroet. — Te Straasburg zijn eenige proclamatiën afgescheurd. — Op verschillende andere plaatsen hebben eenige wanordelijkheden plaats gegrepen, doch overal zijn de troepen meester gebleven.

— Eene telegrafische depêche van Behobia, gedagteekend 2 dezer, door den Ambassadeur van Frankrijk te Madrid herwaarts afgezonden, luidt dus: «De Marokkaansche zeehaven Salé heeft de geëischte voldoening geweigerd. Zij is den 26sten ll. gedurende zeven en een half uur gebombardeerd. De vestingwerken zijn vernield en op verschillende plaatsen is brand ontstaan. Ons verlies is gering geweest. De heer *Bourré* vertrok onverwijld naar Tanger en de Admiraal zond schepen naar Mogador."

Langs een anderen weg verneemt men hieromtrent de volgende bijzonderheden: Na zijne schepen voor Rabat in slagorde gesteld te hebben heeft de admiraal *Dubourdieu* den gouverneur dier vesting doen afeischen hem eene schadevergoeding voor de vernieling van Fransche eigendommen te betalen. De gouverneur antwoordde dat hij verpligt was zich deswege tot den Keizer te wenden en dat het antwoord eerst na twee dagen kon ontvangen worden. Vijf uren later heeft de Fransche admiraal het vuur tegen Rabat en Salé geopend en gedurende acht uren eene ontzettende menigte bommen en houwitsers op die twee plaatsen doen werpen, tot dat Salé geheel vernield en Rabat zwaar beschadigd was. De Marokkanen antwoordden door het vuur van het kasteel van Rabat. Aan boord van het admiraalschip *Henry IV* werden zeven man gedood en verscheiden anderen zwaar gekwetst. Het verlies der Marokkanen was zeer aanzienlijk.

Van den 8sten

De *Moniteur* behelst de volgende proclamatie van den President der republiek aan het Fransche volk.

FRANSCHEN,

«De onlusten zijn gestild; hoedanig ook de beslissing van het volk zij, de maatschappij is gered. Het eerste gedeelte van mijne taak is volbragt; van het beroep op de natie, om aan de worstelingen der partijen een einde te maken, had de openbare rust, ik wist zulks, geen ernstig gevaar te duchten.

«Waarom zou het volk tegen mij opgestaan zijn?

«Indien ik uw vertrouwen niet meer bezit, indien gij van gevoelen veranderd zijt, dan behoeft er geen kostbaar bloed te stroomen. Het is voldoende in de stembus tegen mij te stemmen; de uitspraak van het volk zal ik altijd eerbiedigen.

«Maar zoolang de natie niet gesproken heeft, zal mij geene poging, geene opoffering te groot zijn om de aanslagen der partijzuchtigen te doen mislukken. Deze taak is mij bovendien gemakkelijk gemaakt.

«Van den eenen kant heeft men gezien hoe dwaas het is te strijden tegen een leger dat door de banden van krijgstucht verbonden, dat bezield is door krijgseer en toewijding aan het vaderland.

«Van den anderen kant heeft de rustige houding der parijsche bevolking, de afkeur dien de opstand bij haar vond opentlijk genoeg doen blijken, voor wien de hoofdstad zich verklaarde.

«In de volkrijke wijken waar de opstand vroeger zoo spoedig bijval vond onder de werklieden die zich gereedelijk lieten medeslepen, heeft de regeringloosheid thans [illegible] [illegible]lijke opruijingen ontmoet. Dank zij daarvoor aan de verstandige en vaderlandlievende bevolking van Parijs toegebragt! Dat zij zich meer en meer overtuige dat mijn eenig streven is de rust en den voorspoed van Frankrijk te verzekeren.

«Dat zij haren steun aan het openbaar gezag blijve verleenen, en weldra zal het land met kalmte de plegtige daad kunnen volbrengen, die een nieuw tijdvak voor de republiek moet openen."

Elysée, 8 December 1851.

Lodewijk Napoleon Bonaparte.

Deze proclamatie wordt gevolgd door eene circulaire van den minister van binnenlandsche zaken aan de prefecten betrekkelijk de maatregelen om de verkiezingen den 20sten en 21sten regelmatig te doen plaats hebben.

— Bij een dekreet van den President is eene commissie benoemd om de schade door onschuldige slagtoffers gedurende den 3, 4 en 5den dezer geleden, op te nemen, en is daarvoor den minister van binnenlandsche zaken een voorloopig crediet van 200,000 fr. geopend.

Bij een ander dekreet zijn de departementen de l'Herault en du Gard in staat van beleg verklaard.

Bij een ander dekreet wordt het vijfde legioen der parijsche nationale garde ontbonden.

Een dagblad zegt dat nog de volgende dekreten zouden gereed liggen: Een dekreet waarbij de ministers geautoriseerd worden de vreemdelingen uit Frankrijk te verwijderen, en uit Parijs de werklieden die er niet geboren zijn; een die tot deportatie, verwijst alle vroeger veroordeelden die zich aan banverbreking schuldig maken; een waarbij ieder die het gouvernement gevaarlijk toeschijnt uit Parijs kan verdreven worden; eindelijk de verbanning uit Frankrijk van alle partijhoofden die sedert 25 jaren deel aan de gebeurtenissen genomen hebben.

— De President der republiek heeft eene deputatie van de geestelijkheid ontvangen, om hem te bedanken voor het dekreet waarbij het Pantheon weder aan de R. K. eerdienst wordt teruggegeven. Men zegt dat de President voornemens is de inwijding des kerkgebouws met groote plegtigheid te doen plaats hebben.

— Het dagblad *le Siècle*, dat uit eigen beweging de uitgave gestaakt heeft, zal morgen weder verschijnen.

— De *Gazette van Lyon* van den 6den vermeldt, dat dien morgen eene geduchte militaire magt in de stad was ontwikkeld; dat vervolgens de generaal *Gado* aan het hoofd van drie eskadrons was uitgerukt om den weg af te snijden aan eene kolonne van 1500 man welke tegen de stad aanrukte, en bestond uit 500 Lyonsche republikeinen, die de stad des nachts in stilte verlaten en zich vereenigd hadden met eene andere kolonne van 1000 fransche, zwitsersche, italiaansche en duitsche vlugtelingen, die onder de leiding van een badensch kolonel de grenzen waren overgetrokken.

De generaal *Castellane* heeft voorts dien dag eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij, krachtens den staat van beleg, verklaard wordt dat elke zamenloop van volk gewapenderhand uiteengedreven en al wie aan eene barricade arbeidt of haar verdedigt, volgens de krijgswet zal gevonnisd worden.

Uit een aantal andere steden wordt voorts nog gewag gemaakt van beginselen van volksbeweging zoodra de proclamatiën uit Parijs bekend werden, doch de gewapende magt heeft overal de rust gehandhaafd.

— In Algerie is weder een krijgstogt tegen de Kabylen uitgevoerd, onder bevel van den tijdelijken gouverneur-generaal, den generaal *Pelissier*; hij is den 28sten November te Algiers teruggekomen, en roemt in eene dagorde het gedrag der troepen, doch geeft tevens te kennen dat de belhamel van den opstand ontsnapt is en de volksstammen van het Jurjuragebergte geheel onder Fransch gezag moeten worden gebragt.

— Ter beurze waren de fondsen heden weder rijzende; de 3 pCt. werden genoteerd 58; 5 pCt. 96,15, Rom. L. $75^1/_4$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den December.

De minister-president *von Manteuffel* heeft, in de zitting der eerste kamer van den 4den, eene aanspraak gedaan, waarin onder anderen, de door de dagbladen verspreidde geruchten, aangaande het mobiel maken des legers, voor ongegrond worden verklaard. «Wij maken (zeide de minister) thans niet mobiel, zelf geen enkel legerkorps of een gedeelte daarvan.

«Die verzekering kan ik u geven, dat wij de mogelijke gevaren niet uit het oog verliezen, en daarop voorbereid zijn. Wanneer Pruissen aangetast of ernstig bedreigd wordt, *dan* zullen zijne strijdkrachten ter juister plaatse gereed zijn. Tot dusverre is echter noch het een of ander het geval."

— Het Oostenrijksche regeringsblad van den 4den dezer laat zich als volgt over de gebeurtenissen te Parijs uit:

«De gisteren ontvangen telegraphische berigten brengen de tijding van eenen sedert lang voorzienen, maar toch nog plotseling plaats gehad hebbende ommekeer van zaken te Parijs. De toestand werd aldaar van dag tot dag meer onhoudbaar, het staatsgezag werd meer en meer door de kuiperijen der partijen op losse schroeven gesteld, en liep gedurig grooter gevaar van door de botsing dier tegenstrijdige pogingen voor het oogenblik geheel te loor te gaan, om welligt eerst na langen tijd uit slijk en bloed te herrijzen.

«Door de thans voorgevallen katastrophe is dat gezag voor het tegenwoordige in die handen gebleven aan welke de volksstem het van den aanvang af had toevertrouwd; en bijaldien, gelijk wij niet twijfelen, de President den naar het schijnt met beleid en omzigtigheid ontworpen *coup d'état* met vastberadenheid en gematigdheid doorzet, dan hebben de conservatieve regeringen geene reden, om deze gebeurtenis voor alsnog met een min welgevallig oog te aanschouwen.

«In Europa bestaat in 1851 voor allen slechts eene taak van overwegend belang, namelijk de redding der burgermaatschappij uit de handen der partij die haren ondergang zoekt. Al wie dien strijd tot den zijnen maakt, is een bondgenoot van elke conservatieve regering (daargelaten de oorsprong van zijne individuele stelling tegenover die regeringen) en heeft aanspraak op haren goeden dunk.

«*Lodewijk Napoleon* heeft in dit opzigt zoodanige waarborgen gegeven, dat wij aan zijne goede bedoelingen niet kunnen twijfelen; en van zijne onbetwiste bekwaamheid verwachten wij met vertrouwen, dat hij de magt niet alleen zal weten aan te grijpen, 't geen gemakkelijk is, maar ze ook zal weten te behouden, 't geen moeijelijker en thans niet anders mogelijk is, dan wanneer hij daarvan [illegible] gebruik maakt in het belang des vredes, des regts en der rust van Europa.

Voor het overige valt op te merken dat dit artikel niet, gelijk in het telegraphisch berigt gemeld werd, in het officiële, maar in het inofficiële gedeelte van het Oostenrijksche regeringsblad voorkomt.

BELGIE.

BRUSSEL, den 9den December.

De centrale sectie der kamer van volksvertegenwoordigers, belast met het onderzoek van het budget van oorlog voor 1852, heeft Vrijdag ll. den minister van oorlog gehoord; hij gaf inlichtingen en mededeelingen over de maatregelen die de regering zich voorbehoudt naar eisch der omstandigheden te nemen. De centrale sectie heeft den minister eenparig van hare medewerking verzekerd, en betuigd met blijdschap te hebben vernomen, dat de regering zich gereed hield om aan mogelijke gevaren het hoofd te bieden. Het budget, hoewel door de regering slechts voorloopig en in afwachting van den uitslag van het onderzoek naar de beste inrigting van het krijgswezen voorgedragen, is door de centrale sectie eenstemmig goedgekeurd.

De centrale sectie tot onderzoek van het handelsverdrag met Nederland heeft Vrijdag, met 4 tegen 3 stemmen, den heer *Malou*, die bij het voorloopig onderzoek in de afdeelingen het verdrag afgekeurd heeft, tot haren rapporteur benoemd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Zaturdag zijn ingekomen 14 wets-ontwerpen, tot bekrachtiging van provinciale belastingen in verschillende provinciën.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over Hoofdstuk XI der staatsbegrooting (*Kolonien*).

De heer *Mackay* zegt niet meer te behooren tot degenen die ten aanzien der volkplanting zich aan een onbepaald vertrouwen overgegeven. Hij keurt het af dat de regering alles is en alles door de regering moet geschieden. Hij vraagt of het vrije cultuurstelsel niet doeltreffender is dan het gedwongene, of matiging van het bestaand stelsel niet mogelijk en noodzakelijk is. Verder spreekt hij over de opiumpacht, de slavernij en de zaak van den heer *Esser*.

De heer *Westerhoff* verzet zich insgelijks tegen het thans heerschend cultuur-stelsel, terwijl de heer *Stolte* zegt dat het zoogenaamde vrije stelsel in Indië niets anders was dan dwang, en het denkbeeld bestrijdt dat, door het cultuur-stelsel in handen van particulieren te geven, de producten zouden vermeerderen. — De heer *van Hasselt* spreekt over Suriname, waar sedert verscheiden jaren grieven bestaan en klagten aangeheven worden, die voornamelijk uit het Regerings-reglement van 1832 voortvloeijen.

De heer [illegible] *tot Oldhuis* laat zich zeer sterk tegen het thans heerschend stelsel voor [illegible] uit, en verklaart ten slotte niet langer een stelsel te mogen helpen bestendigen, dat het Nederlandsche Volk onwaardig, met de eischen der beschaving en met de wenschelijkheid der uitbreiding van het Christendom in strijd is, gevaarlijk bovendien voor de handhaving van ons gezag, en dat, even als de Oostindische Compagnie, tot ruine van Nederlands finantien leiden zal.

De heer *Baud* treedt in breedvoerige beschouwingen, tot wederlegging der aanmerkingen van die leden welke zich niet tevreden met het tegenwoordig stelsel verklaarden. — Ook de heeren *de Fremery* en *Metman* voeren nog het woord.

— In de zitting van Maandag heeft de commissie van rapporteurs haar algemeen verslag uitgebragt over het ontwerp van graanwet. — De dag der beraadslaging zal nader worden bepaald.

Daarna zijn de beraadslagingen voortgezet over hoofdstuk XI der Staatsbegrooting voor 1852. — Nog hebben het woord gevoerd, de heeren *Hugenholtz*, *Storm van 's Gravesande*, *Groen*, *van der Linden* en *Jongstra*.

Daarna hebben nog het woord gevoerd de heeren *van Hoëvell*, *Stolte* en de Minister van Kolonien. — Het reglement op het beleid der Regering in de Westindië is gereed, en zal binnen kort aan de Kamer worden aangeboden,

— In de zitting van gisteren zijn de algemeene beraadslagingen, en ook die over de artikelen zelve, over het hoofdstuk Kolonien ten einde gebragt.

Bij de behandeling van het hoofdstuk is, na veelvuldige deliberatien, afgestemd een amendement van de meerderheid der commissie van rapporteurs, om de subsidien aan Suriname, Curaçao en de Kust, op de begrooting voor memorie uit te trekken. De gevoelens daarover waren verdeeld; wel gaven velen toe, dat die subsidien op de Staatsbegrooting behoorden, maar, met het oog op de nog in dit jaar toegezegde wets-voordragt, omtrent het beheer der koloniale geldmiddelen, wilden anderen, en zelfs zij die van het eerstgemelde gevoelen waren, de zaak niet præjudiciëren.

Het geheele hoofdstuk is *aangenomen* met 53 tegen 8 stemmen.

Hoofdstuk XII. Onvoorziene uitgaven, is achtervolgens, zonder discussie, met algemeene stemmen *aangenomen*. — Zoodat thans de geheele begrooting van uitgaven is aangenomen.

Heden zal de Kamer geene zitting houden, omdat er eenige werkzaamheden in de afdeelingen te verrigten zijn.

Donderdag aanstaande zullen de beraadslagingen worden gehouden over de ontwerpen van wet: 1°. tot vaststelling der begrooting van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor 1852; 2°. nopens de dading van Zaamslag; 3°. tot overbrenging van fondsen tot herstel van het Nederlandsche Muntwezen; 4°. tot verandering van Hoofdstuk III der Staatsbegrooting voor den jare 1851, en 5°. tot verleenen van naturalisatie aan eenige personen.

Na afloop dier beraadslagingen zullen die over het ontwerp, wegens de middelen voor 1852, plaats hebben.

— In de bijeenkomst der Eerste-Kamer van Maandag zijn, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen, aangenomen: 1°. en 2°. de twee wetsontwerpen tot wijziging der wetten van den 28sten Augustus jl., regelende de pensioenen der zee- en landmagt; 3°. — 10°. acht wets-ontwerpen, strekkende tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander; 11°. het wets-ontwerp, houdende eene aanvulling van art. 2 der wet van 31 Dec. 1850; 12°. en 13°. de twee wets-ontwerpen, strekkende het eene tot verhooging van de begrooting der uitgaven voor de algemeene Lands-drukkerij over 1851, en het andere tot vaststelling van de begrooting der uitgaven voor die instelling over 1852.

Daarna is het wets-ontwerp, strekkende tot vaststelling der afzonderlijke begrooting van uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1852, en tot aanwijzing der middelen tot dekking dier uitgaven, mede met algemeene stemmen aangenomen, nadat door den heer *van Beeck Vollenhoven* inlichting gevraagd was omtrent art. 3, en de minister van Justitie de gevraagde opheldering gegeven had.

— Het *Staatsblad n°.* 144 behelst het Koninklijk besluit van den 12. November, houdende bekrachtiging van het reglement van Politie voor de vaart op den Rijn, van Bazel tot in zee.

— Bij besluit van den 18den November jl., n°. 9, is tot broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd *Jan Peters*, hoofdonderwijzer aan het Instituut voor doofstommen te Groningen, en zulks tot erkenning van het door hem, gedurende vijftig jaren, met onbezwekenen ijver en volharding aan dat Instituut gegeven verdienstelijk onderwijs.

— Den 5den dezer is voor den Hoogen Raad bepleit de zaak van den heer *C. J. Enthoven* te 's Hage, tegen de erfgenamen van wijlen Z. M. Koning *Willem II*, tot betaling eener som van *f* 86,227.04. Voor de erven is door de heeren Mrs. *Faber van Riemsdijk* en *Delprat* voorgedragen, dat van evengemeld bedrag reeds *f* 84,484.48 voldaan is aan de firma van *L. J. Enthoven en Comp.*, en dat deze mitsdien verpligt is tot vrijwaring. Voor den eischer is opgetreden de heer Mr. *Metman*. De uitspraak van den Hoogen Raad is bepaald op den 19den dezer.

— Naar men verneemt zal de heer ingenieur *van der Kun* zich eerstdaags naar Belgie begeven, ten einde over de verbinding der Belgische telegraphische lijnen met die in Nederland te stellen, te onderhandelen.

Te Nieuw-York heeft den 20 November een vreesselijk ongeluk in eene bewaarschool van kinderen plaats gehad. Eene der onderwijzeressen was in zwijm gevallen, en om haar weder bij te brengen riep men om *water*. De kinderen, met de ware toedragt der zaak onbekend, maakten hieruit op dat er brand was, en op den door hen aangeheven kreet van *brand!* stroomden de kinderen, ten getale van omstreeks 1800, uit alle vertrekken naar denzelfden trap om zich te redden. De leuning van dien trap bezweek door dezen sterken aandrang, en een groot aantal der scholieren stortten van eene aanmerkelijke hoogte neder. Meer dan 40 kinderen zouden, naar gemeld wordt, bij deze betreurenswaardige gebeurtenis zijn omgekomen, terwijl een gelijk getal gekwetst zijn.

BAROMETER- EN THERMOMETERSTAND, TE BREDA.

Correctiën enz., als vroeger. (Zie *Bredasche Courant* 11 Julij 1850, N°. 55).

NOVEMBER 1851.

	Barometer.		Thermometer.	
	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.
1	75272	75298	3,8°C.	9,1°C.
2	5004	4630	4,5	7,2
3	5234	5463	4,5	6,8
4	5773	5622	1,9	6,8
5	5777	5556	4,8	7,6
6	5397	5312	6,8	7,5
7	5387	5516	4,6	6,9
8	5872	5791	3,4	7,8
9	5938	5973	4,7	8,5
10	5612		2,1	
11	6158	6224	3,2	6,3
12	6694	6775	1,8	5,9
13	7263	7312	2,7	7,2
14	6573	6630	5,5	5,8
15	6175	5994	1,7	4,8
16	5507	5376	2,5	3,6
17	5088	5157	—0,5	+1,1
18	5400	5425	—0,1	+2,5
19	5675	5502	—0,5	+1,5
20	5566	5662	+1,2	+2,1
21	6026	5879	—0,9	+0,5
22	5716	5954	+3,7	4,9
23	6421	6073	1,6	2,3
24	5410	4876	0,6	0,0
25	[illegible]	4795	0,0	1,4
26	5055	5178	0,9	1,8
27	5536	5623	0,0	1,3
28	5833	5973	3,8	5,1
29	6377	6597	3,9	6,1
30	6689	6612	1,2	4,2

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 8 December.

TARWE tot vorige prijzen bij kleinigheden aan Cons. verkocht; 130 ℔ witbonte Poolsche *f* 293, 295; 130 ℔ bonte dito *f* 287; 126 ℔ O. Zeeuws. *f* 245; 126 ℔ Jar. dito *f* 240; 128 ℔ Rijn *f* 260; 122 ℔ Vriesche *f* 200.

ROGGE als voren met weinig handel; verkocht in Entr.: 123 ℔ Pruiss. *f* 200; in Cons.: 120, 121 ℔ N. Inlandsche *f* 195.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in een doen: 122, 123 ℔ Amersf. *f* 180, 182.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in April eerstk. $56^1/_2$ P. St.

RAAPOLIE op 6/w. *f* 33; Vlieg. *f* 32; 1 Mei eerstk. *f* $33^1/_4$; 1 Sept. eerstk. *f* $34^3/_8$; 1 Oct. en Nov. eerstk. *f* $34^1/_2$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $34^1/_4$; Vlieg. *f* $33^1/_2$ à 33; 1 Maart, April en Mei eerstk. *f* $31^1/_2$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 38.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 58 à 62. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* $8^1/_2$ à 12.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 9. DECEMBER 1851.

	van	tot
Het Nederl. Mudde Tarwe	*f* 7,70	*f* 8,30
Het dito dito Rogge (Oude)	» 0,00	» 0,00
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» 6,15	» 6,20.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» 0,00	» 4,80.
Het dito dito Boekweit	» 4,60	» 4,80.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,15.
Een ligt Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,14.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,23^1/_2$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,28.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00	tot *f* 2,30.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,20.
Het 1000 Doof Hout		» 2,00.
De kar Spaanders		» 2,85.
De » Struiken		» 3,09.
De 100 Mutsaard		» 3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *December*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $56^7/_8$, $^5/_8$; 3 pCt. $64^7/_{16}$, 65; Certif. 4 pCt. $85^1/_2$, 86; Handelm. 106; Belgie $2^1/_2$ pCt. 45, $^1/_2$, 45; Fr. Oblig. 3 pCt. [illegible], $^7/_8$, $^5/_8$; Spanje Ardoins $15^1/_8$, $^5/_{16}$; dito van 510 p. st. $15^1/_8$, $^1/_{16}$, $^5/_{16}$; dito onbep. st. 15, $^7/_8$; 3 pCt. $38^3/_4$, 39; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $34^1/_2$, $^{11}/_{16}$; Coupons Ardoins $7^{13}/_{16}$, $^7/_8$; Fr. Uitgest. $4^7/_8$; Portugezen te Londen 4 pCt. $32^3/_4$, $^5/_8$, $^3/_4$; Oude Russen $103^1/_2$; 4 pCt. $85^1/_4$; Id. bij *Stieglitz* 85; Inschrijv. in Assign. 6 pCt. 64; Metalliek 5 pCt. $67^1/_2$, $^5/_8$; Nieuwe 5 pCt. $74^1/_2$, $75^1/_4$; Nieuwe $2^1/_2$ pCt. $34^3/_4$, $^7/_8$; Brazilie $91^1/_2$; Mexiko $22^1/_8$, $^1/_2$; Venezuela $34^1/_4$.

Advertentiën.

*** De wettige afstammelingen van GERARDUS SIMON ROELS, van JOHANNES ROELS, en van IDA ROELS, in leven echtgenoote van JOHANNES VAN PELT, broeders en zuster van ALEGONDA ROELS, die grootmoeder was van den heer WILLEBRORD PETRUS VAN DEN BOSCH, particulier, overleden te *Breda* den 28sten November 1851, alsmede de wettige afstammelingen van HENDERICUS PRAATS en van SERVAAS PRAATS, broeders van GERARDUS PRAATS, die grootvader was van genoemden heer W. P. VAN DEN BOSCH, worden bij deze als zijne gestelde erfgenamen opgeroepen om vóór den 15den Januarij 1852 de bewijzen hunner geregtigdheid over te leggen aan de ondergeteekende Executeuren in de nalatenschap van den heer W. P. VAN DEN BOSCH.

BREDA, 3 December 1851.

Mr. MASTBOOM,
Mr. MEEUSSEN.

*** J. J. JAMEZ heeft ontvangen
Terrine de Foies Gras en Conserve de Bouillon.

VERKOOPING VAN ZWARE BEUKENBOOMEN.

Op *Vrijdag den* 19. *December* 1851, des voormiddags ten 10 ure, zullen door den Notaris JONCKHEER, gevestigd te *Ginneken*, ter Herberge van de Wed. A. CLAASSEN, aan den Straatweg te *Ulvenhout* onder *Ginneken*, Publiek VERKOCHT worden:

122 *Stuks buitengewoon Zware en extra schoone* BEUKENBOOMEN, door derzelver dikte en lengte bijzonder geschikt voor Oliebanken, Oliestampers, Wagenmakers- en Stoelenmakers-werk en ander Gerief; allen staande in de Laan van de Buitenplaats *Valkenburg* onder *Gilze*, op een half uur afstands van den voorzegden Straatweg van *Ginneken* op *Breda*.

De aanwijzing in loco geschiedt dagelijks, en ook nog bepaaldelijk op den dag van den Verkoop tot half tien ure des morgens, als wanneer expresselijk daarvoor gestelde personen zich daartoe in de Laan bij de Boomen zullen bevinden.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANCIËN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Directie te *Breda*. Kantoor der Domeinen te *Breda*.

DOMEIN VAN OORLOG.

OPENBARE HOUTVERKOOPING.

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, op *Maandag den* 15. *December* 1851, des voormiddags ten 11 ure, ten Huize en Herberge van ANTONIE DE KROON, in de *Stad Parijs*, te *Geertruidenberg*, ten overstaan van den Notaris JACOB HENDRIK WILLEM VERKOUTEREN, residerende aldaar, in het openbaar aan de meestbiedenden

VERKOOPEN:

1e Kavel. 46,40 Roeden ELZEN en WILGEN HAKHOUT, op No. 651 der Sectie A, van Steelhoven, Gemeente *Oosterhout*.

2e Kavel. Het SCHAARHOUT, van 54 KNOTWILGEN langs den dijk van Steelhoven, naar *Made*.

3e Kavel. 53 Roeden RIJSHOUT, op den Linker Donge-Oever voor front 4—5 der vesting *Geertruidenberg*.

4e Kavel. 2,50 Roeden RIJSHOUT aldaar, van de Landpoort tot de Grenspaal No. 25.

5e Kavel. 88 Roeden RIJSHOUT aldaar, links van den Steelhovenschen Dijk, tusschen de Grenspalen No. 25 en 35.

6e Kavel. 20 Roeden ESSCHEN en ACCACIA HAKHOUT aldaar, regts van den Steelhovenschen Dijk, tusschen de Grenspalen [illegible]

De Voorwaarden dezer Verkooping liggen ter lezing, dagelijks (*uitgenomen des Zondags*), ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te *Breda*, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Opzigter van Fortificatiën te *Geertruidenberg*.

BREDA, den 2. December 1851.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

*** Bij BROESE & COMP. en J. HERMANS te *Breda*, is verkrijgbaar:

KAART VAN DE KOLONIE SURINAME,

in vier bladen.

Prijs in bladen *f* 10,— Op linnen in Etui *f* 11,50.

TOT HET EINDE VAN DECEMBER 1851,

worden door A. VAN DER MAST te *Gorinchem*, en op bestelling bij alle Boekhandelaren in het Rijk, afgeleverd, zoo lang de voorraad strekt, de nog overige exemplaren van

ALBUM
DER NIEUWSTE EN SIERLIJKSTE BREI-, HAAK- EN KNOOPPATRONEN,

VOOR HUIS- EN SCHOOLGEBRUIK.

BESTAANDE IN:

Neigens, Schelkoorden, Manchetten, Mutsen, Dekens, Boorden, Beursjes, Kragen, Borstrokken, Handschoenen, Servetbanden, Kinderschoenen en nog meer andere vrouwelijke handwerken, te veel om te noemen,

VIJF GROOT OCTAVO DEELEN.

JAARGANG 1846—1850.

Met 120 uitslaande Platen, met meer dan 600 Figuren.

Voor *f* 4,50 in plaats van *f* 12,50.

Deze vijf jaargangen bevatten een volledigen leercursus voor de beoefenaressen der *Brei-, Haak-* en *Knoopkunst*, en kunnen niet genoeg aanbevolen worden aan hen welke zich deze aangename en nuttige kunst wenschen eigen te maken.

LANDHUISHOUDELIJK ZAKBOEK
VOOR HET JAAR 1852,

TEN DIENSTE VAN

LANDHUISHOUKUNDIGEN, LANDBOUWERS, VEEHOUDERS, PAARDENKOOPERS, BOOMKWEEKERS, TUINLIEDEN, RENTMEESTERS EN ALLE DIE BELANG IN HET LANDLEVEN STELLEN.

TWEEDE JAARGANG,

In klein octavo, gebonden in moré met vergulden titel f 1,00.

Ten einde hetzelve ook bij getallen te kunnen verspreiden en de minvermogenden tevens in staat te stellen zich dit werkje aan te schaffen, is hetzelve mede verkrijgbaar gesteld, met weglating van de Agenda en het Dagboek voor Ontvangst en Uitgave, ingenaaid à *f* 0,30.

ALMANAK TOT GEZELLIG ONDERHOUD,

voor 1852, met Plaatjes. . . . . *f* 0,35.

Met bijdrage van reeds gunstig bekende dichters, in poëzij en proza.

H. KUIJL, VIJFTIGTAL GEDICHTJES VOOR DE JEUGD, TER BEVORDERING VAN DEUGD EN GOEDE ZEDEN. *f* 0,25.

Een allerliefst boekje voor Kinderen, zoo wel op scholen als te huis.

F. A. ENKLAAR, HANDLEIDING BIJ HET ONDERWIJS IN DE LANDHUISHOUDELIJKE SCHEIKUNDE VOORNAMELIJK INGERIGT TEN GEBRUIKE DER LAGERE SCHOLEN TEN PLATTE LANDE. . . . . *f* 0,60.

Bewerker en Uitgever meenen deze Handleiding voor Scholen ingerigt, gerust aan de nieuw opgerigte Landhuishoudelijke Scholen en Nederlandsche Dorpsonderwijzers te mogen aanbevelen, te meer daar aan zoodanig boekje eene wezenlijke behoefte bestaat.

☞ Binnen kort volgt: *Leiddraad bij de Scheikundige proeven, die moeten dienen ter opheldering der Handleiding enz*, hierboven genoemd.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen:

BREDASCHE ALMANAK,

VOOR HET JAAR ONZES HEEREN JEZUS CHRISTUS,

1852.

Voorzien van een Naamregister van Administrative, Financiële en Justitiële Ambtenaren, Maatschappijen en Leden der Collegiën in de Stad en het Arrondissement *Breda*. Voorts eene opgave [illegible] en Ondergang van Zon en Maan, [illegible] Het varen der Beurtschepen en Marktschuiten, het rijden der Diligences, de aankomst en het vertrek der Vrachtkarren, Boden, het openen en sluiten der Poorten, enz., enz.

Prijs: Enkele 10 Cents, Dubbele 20 Cents, idem op best papier 25 Cents.

Bij Bovengemelden is tevens gelegenheid tot het abonneren voor het lezen der BOEKWERKEN in hunne

Nederduitsche en Fransche Leesbibliotheek,

bestaande uit ruim vijf duizend Boekdeelen.

De Voorwaarden zijn: Voor 14 dagen 50 Cents, eene maand *f* 1,00, 3 maanden *f* 2,75, 6 maanden *f* 5,00, een jaar *f* 9,00. Een en ander breedvoerig in den Catalogus der Bibliotheek vermeld.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.